

гусениць та пошкодження ними плодів – на початку II декади червня. Погодні умови сприяли розвитку літнього покоління, чисельність якого становила від 2,8 до 21,4 екз./ пастку. Перший пік льоту відмічено 29 червня, другий – 23 липня при 13,8 та 21,4 екз. шк./ пастку відповідно. Літ продовжувався до кінця II декади вересня. Заляльковування личинок товстонижки відбувалося у кінці I декади травня (за середньодобової температури вище 11 °С). Початок льоту імаго

відмічено у середині III декади травня при високій вологості ґрунту. Масовий літ був не чисельним.

Для удосконалення системи захисту сливових насаджень від плодопошкоджуючих шкідників проводили випробування інсектицидів різного походження. Технічна ефективність препаратів Моспілан, ВП, Проклейм 5 SG та Бітоксібацилін-БТУ^{Тр} становила: проти плодожерки 82,0-90,5%, проти товстонижки 72,0-87,0% та 81,0-91,% проти сливового пильщика.

УДК 633.11:632:631.147(477.7)

Фундират К. С., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник відділу рослинництва та неpolивного землеробства
Заєць С. О., доктор с.-г. наук, с.н.с., завідувач відділу рослинництва та неpolивного землеробства
 Інститут зрошувального землеробства Національної академії аграрних наук України
 E-mail: kfundirat@gmail.com

ОРГАНІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ НА НЕПОЛИВНИХ ЗЕМЛЯХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ

Вирощування сільськогосподарських культур на кожному етапі виробництва супроводжується різними ризиками втрати продуктивності та погіршення економічних показників, особливо це стосується органічного землеробства, де існують певні обмеження в технологічних засобах і методах. Тому одним із наших завдань досліджень було встановити продуктивність та економічну ефективність пшениці озимої вирощеної за органічної технології.

У досліді на пшениці озимій вивчали п'ять варіантів, три з них комплексні біологічні системи захисту: 1. препарати інституту «Біотехніка» та Інституту с.-г. мікробіології та агропромислового виробництва (ІСМАВ); 2. препарати компанії «БТУ-центр»; 3. препарати ТОВ «Органік-синтез»; 4. Без застосування препаратів захисту – контроль № 1; 5. Традиційна хімічна технологія захисту для зони Південного Степу – контроль № 2.

В умовах органічного землеробства на неpolивних землях півдня України, одержано позитивні результати впливу біологічних систем захисту на врожайність рослин пшениці озимої. На контрольному варіанті, без застосування препаратів захисту, отримано врожайність на рівні 3,65 т/га. Досліджувані біологічні системи

захисту сприяли достовірному збереженню врожайності на рівні 0,68–1,17 т/га або 18,6–32,1%.

За умов органічної технології вирощування пшениці озимої кращі результати отримано на варіанті системи захисту інституту «Біотехніка» та ІСМАВ, де врожайність склала 4,82 т/га, що більше за контрольний варіант (без застосування препаратів захисту) на 32,1%. Порівнюючи цю систему захисту з іншими органічними системами «БТУ-центр» та ТОВ «Органік-синтез», різниця складала 5,0 та 13,5%, відповідно.

Система захисту від «БТУ-центр» займала середній рівень між іншими органічними системами та забезпечила врожайність – 4,64 т/га, що на 27,1% більше за варіант без застосування препаратів захисту.

Найменш ефективною, але також достовірно більшою, виявилась система захисту від ТОВ «Органік-синтез», за якої рівень врожаю становив 4,33 т/га, а збережений врожай складав 18,6%.

При вирощуванні за традиційною хімічною системою захисту отримано врожайність на рівні 6,75 т/га. Слід зазначити, що різниця показника продуктивності пшениці озимої вирощеної за хімічною та органічною технологією становить 28,6–35,9%.

УДК 631.31:631:559

Фурман В. М., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства
Люсак А. В., кандидат т. наук, доцент кафедри землеустрою, кадастру, моніторингу земель та геоінформатики
Мороз О. С., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства
 Національний університет водного господарства та природокористування
 E-mail: o.s.moroz@nuwm.edu.ua

РЕАКЦІЯ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО НА ЗАСТОСУВАННЯ РОЗРАХУНКОВИХ НОРМ ДОБРИВ

Ячмінь ярий – цінна продовольча, кормова і технічна культура. В Україні ця культура є другою зерновою культурою після пшениці. Її вирощують у всіх ґрунтово-кліматичних зонах, особливо у Степу та Лісостепу. Останнім часом

дедалі більше виявляється необхідність диференційованого підходу до застосування добрив залежно від ґрунтово-кліматичних умов. Нові технології вирощування сільськогосподарських культур дають змогу програмувати їх урожай-